

DENEME

01

HATIRLAYALIM

YGS'den TYT'ye geçiş sürecinde ÖSYM'nin yayınladığı 2018 TYT Örnek Soru Kitapçığı'nın Türkçe sorularının kelime sayısı 366, 2018 MSÜ Sınavı'nda 4206, 2018 TYT Sınavı'nda ise kelime sayısı 4286'dır.

TYT Sınavı'nda öğrencilerin zaman problemi yaşama nedenleri arasında soru kalitesi kadar kullanılan kelimelerin sayısının da etkili olduğu söylenebilir.

2017 YGS Türkçe Ortalaması (40 soruda): 17,278

2018 TYT Türkçe Ortalaması (40 soruda): 16,79

TYT TÜRKÇE DENEME ANALİZİ

SORU	KONU BAŞLIKLARI	DOĞRU	YANLIŞ	BOŞ
01	Sözcük ve Söz Öbeklerinin Anlamı			
02	Sözcük ve Söz Öbeklerinin Anlamı			
03	Sözcük ve Söz Öbeklerinin Anlamı			
04	Sözcük ve Söz Öbeklerinin Anlamı			
05	Cümle Anlamı ve Yorumu			
06	Cümle Anlamı ve Yorumu			
07	Cümle Anlamı ve Yorumu			
08	Ses Bilgisi			
09	Ekler - Sözcük Yapısı			
10	Cümle Öğeleri			
11	Sözcük Türleri			
12	Fiilimsi			
13	Anlatım Bozuklukları			
14	Sözcük Türleri			
15	Tamlamalar			
16	Karma Dilbilgisi			
17	Yazım Kuralları			
18	Yazım Kuralları			
19	Noktalama İşaretleri			
20	Noktalama İşaretleri			
21	Paragraf - Yapı			
22	Paragraf - Yapı			
23	Paragraf - Anlatım Biçimleri			
24	Paragraf - Yapı			
25	Paragraf - Konu / Ana Düşünce			
26	Paragraf - Konu / Ana Düşünce			
27	Paragraf - Konu / Ana Düşünce			
28	Paragraf - Konu / Ana Düşünce			
29	Paragraf - Konu / Ana Düşünce			
30	Paragraf - Konu / Ana Düşünce			
31	Paragraf - Yardımcı Düşünce			
32	Paragraf - Yardımcı Düşünce			
33	Paragraf - Konu / Ana Düşünce			
34	Paragraf - Yapı			
35	Cümle Anlamı ve Yorumu			
36	Cümle Anlamı ve Yorumu			
37	Paragraf - Konu / Ana Düşünce			
38	Paragraf - Yardımcı Düşünce			
39	Paragraf - Yardımcı Düşünce			
40	Paragraf - Konu / Ana Düşünce			

1. İlginç bir olayı yazmakla öykü yazmanın aynı şey olduğu ---- ben de yaşadım ama zamanla bu durumdan kurtuldum ve şimdi ---- olanın öyküde ilginçliğin değil üslup olduğunun farkına vardım.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) kararlılığını - dikkatli
B) fikrini - sağlıklı
C) düşüncesini - yapıtta
D) yanılığını - önemli
E) saptamasını - öncelikli

2. Yazar, romanın ilk satırlarında şehirdeki berber dükkânında tıraş olan adamın durumunu (özelliğini) bir cümleyle ele alır (özetler). Bu cümle, ben-zeyen ile benzetilen arasındaki ilişkinin sağlamlığı bakımından (yönünden) güçlü bir benzetme olmasının yanında yaşananların bir oyun olduğuna vurgu yapan (belirten) özenli bir ifadedir: "Tıraş edilen adam, oyundan artakalmış (ciddiye alınmış) etten kemikten bir posa yığını gibi koltuktan kalkıp ceketini giydi."

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklama ile uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, altı çizili deyim anlamı parantez () içinde verilen açıklama ile uyuşmamaktadır?**

- A) Gece kondunun ışıkları yanıyor ve her şey yolunda görünüyor. (sorunsuz olduğu anlaşıl-mak)
B) Karşımdakilerin sosyal mevkileri ne kadar yük-sek olursa ben o kadar yüksekten alırım. (tar-tışmaktan çekinmek)
C) Eski sınıf arkadaşlarını birden karşısında gö-rünce ağzı dili tutuldu. (konuşamamak)
D) Kocaman duvara sırtını vererek üstüne zence-fil ve tarçın serpilmiş salep içiyordu. (bir yere dayanmak)
E) Senin eteğini toplamaktan hamur açacak za-manı mı var onun? (birini düzenli yaşatmak)

4. Benim yazarlığa başladığım sıralarda, şiirlerim arada bir şurada burada çıkarken, romanlarım, hikâyelerim yayımlanırken hem yazılı hem görsel planda geniş bir tanıtım ağı söz konusu değildi. Bir iki külyutmaz edebiyat eleştirmeni vardı. Ama onlar da kalemi ellerine; ben sevdim, herkes sev-sin, bu eser yaygınlaşsın, satışı artsın, yazarı da daha iyiye doğru cesaret bulsun, diye değil, sanki hemen hemen yazarda bir kusur yakalamak için alırlar.

Bu parçada geçen "kusur yakalamak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Benzerlik ilişkisinin tespitine çalışmak
B) Üslubun yetersizliğine dikkat çekmek
C) Eksik taraflarını bulup ortaya çıkarmak
D) Okuru bilinçlendirmeye gayret etmek
E) Yazarın gelişimine katkı sağlamak

5. • Ahmet Hamdi Tanpınar'ın *Huzur* romanı Türk edebiyatında önemli bir yere sahiptir.
• Bu romanın, yazarı açısından da önemi büyüktür.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Hamdi Tanpınar için önemli bir yere sahip olan *Huzur* romanı, Türk edebiyatı için de büyük bir öneme sahiptir.
B) *Huzur* romanı, Türk edebiyatının en önemli bir romanı olarak yazarı Ahmet Hamdi Tanpınar'a da haklı bir şöhret kazandırmıştır.
C) Türk edebiyatı için önemli bir yazar olan Ahmet Hamdi Tanpınar'ın yazdığı *Huzur* da benzer öneme sahiptir.
D) Tarihi konulara yer veren *Huzur* romanı, Ahmet Hamdi Tanpınar'ın önemli bir yazar olmasını sağlamıştır.
E) Ahmet Hamdi Tanpınar, *Huzur* gibi önemli bir romanı kaleme alarak kalıcılığı yakalamıştır.

6. Sevdadan da barıştan da inkılaptan da hayattan da ölümden de sevinçten de kederden de umuttan da umutsuzluktan da söz açıyorum; insana has olan her şey şiirime de has olsun istiyorum. İstiyorum ki, okuyucum bende yahut bizde, bütün duygularının ifadesini bulsun.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu parçadaki altı çizili sözle aynı doğrultuda değildir?

- A) Yazar dediğin, kalemini bir ayna gibi kullanıp yakınındaki kişileri yansıtmalıdır.
B) Kimse benden gençlerin yaşadığı kaygılara ve hayallere kayıtsız kalmamı beklemesin.
C) Şiir, gerçeğin sınırlarını ne denli aşarsa başarıyı ve kalıcılığı da o ölçüde yaklar.
D) Bir köylünün alınındaki kırışıklıklar, benim yazılarımın satır başlarını oluşturur.
E) Ölüm ve dirim yaşamın gerçeği olduğu kadar öykülerimin de gerçeğidir.

7. (I) Roma Dönemi'nde Zeugma kenti en zengin dönemini yaşamıştır. (II) MÖ 256 yılında Sasani Kralı Şapur I, Zeugma'yı ele geçirerek yakıp yıkmış; daha sonra kent bir depremle altüst olmuştur. (III) Bu tarihten sonra artık Zeugma bir daha kendini toparlayamamış ve eski ihtişamına ulaşamamıştır. (IV) Zeugma 5. ve 6. yüzyıllarda Bizans hâkimiyetine girmiştir, 7. yüzyılda ise Arap akınları neticesinde terk edilmiştir. (V) Daha sonraları 9. ve 12. yüzyıllar arasında Müslümanların yerleşim alanı olarak varlığını sürdürmüş, 17. yüzyılda ise yanı başına Belkis köyü kurulmuştur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede kentin geçmişine dair bir saptama yapılmıştır.
B) II. cümlede kentin hangi olaylardan sonra harabeye döndüğü anlatılmıştır.
C) III. cümlede kentin yaşanan olaylardan sonra eski ihtişamlı dönemlerine erişemediği anlatılmıştır.
D) IV. cümlede kentin hangi toplulukların hâkimiyeti altına girdiği belirtilmiştir.
E) V. cümlede kentin şöhretine yakışır bir köy kurulduğundan söz edilmiştir.

8. Son kitabımı yazarken yazma sürecim sırasında tesadüfen gittiğim yerler olduysa da fiziksel bir yolculuk yapmadım, gittiğim tüm Anadolu şehirlerini yeniden yaşadım.

Bu cümlede aşağıdaki ses olaylarından hangisinin örneği yoktur?

- A) Ünsüz yumuşaması
B) Ulama
C) Ünlü daralması
D) Kaynaştırma
E) Ünsüz benzeşmesi

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir sözcük hem yapım hem de çekim eki almıştır?

- A) Başkasını anlama konusunda biraz daha istekli olmalıyız.
B) Geniş çalışma odasında nitelikli bir kitaplığı vardı.
C) Yaşam, birtakım sürprizlere açık yanlarıyla ilgi çeker.
D) En güzel hatıralar, çocukluk yıllarından kalan hatıralardır.
E) Deniz kıyısında sonsuzluk hissi daha baskın olur.

10. (I) Seven birisi için sevgiliyi görmenin hiçbir sözcükle karşılaştırılamayacak bir bütünlüğü vardır. (II) Bu bütünlük, geçici olarak, ancak karşılıklı anlayışla sağlanabilir. (III) Gene de sözcüklerden önce gelen ve sözcüklerle tam olarak anlatılamayan görme, uyarıcılara karşı mekanik bir tepkide bulunup bulunmama sorunu değildir. (IV) Görme eylemi, ancak gözün retinasını ilgilendiren sürecin küçük bir bölümünü alırsak böyle tanımlanabilir. (V) Yalnızca baktığımız şeyleri görürüz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde özne, sıfat tamlamasından oluşmamıştır?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) IV ve V E) III ve V

11. Küpe çiçeği narın dallara sahiptir. Uzun yıllar

I II
yetiştirebileceğiniz bu çiçeği dış mekânda bir süs

III IV
bitkisi olarak kullanabilirsiniz. Bitkinin dallarından çiçekleri aşağı doğru sarkar. Çiçekleri kırmızı, mor beyaz ve pembe renkindedir.

V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. (I) Robert Walser, bir kurmaca metnin kahramanı Kâtip Bartleby'ye belki de gerçek hayatta en çok benzeyen kişiydi. (II) Kitapçıda tezgâhtarlık, avukat sekreterliği, banka memurluğu, dikiş makineleri fabrikasında işçilik gibi pek çok işte çalışmıştır. (III) Zaman zaman Zürih'teki "Yazma Kulübü"ne çekilirdi. (IV) Walser, aslında gözlerden uzak bir aşırı uçtu. (V) Bartleby'nin itaatsizliğinin aksine onun itaati, dünyaya karşı reddini ve derin kopuşunu gösteriyordu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde sıfat-fiil vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. (I) Aşk; Rasim Özdenören'deki felsefi birikim, tasavvufi derinlik ve sanatçı duyarlılığıyla kapsamlı, çağdaş bir yoruma ulaşır. (II) Özdenören, bu üç disiplini de tam anlamıyla bir bilgelikle eserlerinde birleştirir. (III) Tek yanlı aşk tanımlarını aşarken bu topraklara ait bir duyguyu, düşünceyi evrensel olana taşır. (IV) Ama aşkı tümüyle soyut bir dünyaya hapsedmez, evrensel anlamlar yükleyerek zamanın tanıklığını yapar. (V) Aşkı neredeyse bütün boyutlarıyla irdelerken kendine hiç sınır koymaz; estetikizmden metafizik dünyaya, felsefeden bilimsel tartışmalara geniş bir düzlemde aşkı zamanın diliyle ifade eder.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemi yapı-
lış şekli yönünden tamamlayan bir öge vardır?

- A) Ele aldığı konuyu, nakış nakış işleyerek oku-
run algısına sunar.
- B) Yazarların kendilerine has zamanları ve mev-
simleri vardır.
- C) Baharın gelmesiyle börtü böcek uyanmaya
başlar.
- D) Unutulmaya yüz tutmuş kelimeler, bir yazarın
cümlelerinde hayat bulur.
- E) Ormanların derin uğultusu, toprağın kokusuna
karışır.

15. Bilgi verme isteğinden ötürü ona "Ahmet Mithat
I
Efendi" desek yeridir. Özellikle Gönül Dağı öykü-
II
sünde halüsinasyon, melankoli, sosyal medya
III
bağımlılığı, beden bütünlüğüne karşı kimlik bozuk-
IV
luğu gibi hastalıkları açıklarken iki nokta üst üste
koymaktan çekinmemesi de bunun göstergesidir.
Karakterler arasında psikolojik sorun yaşayanların
V
fazlalığı dikkat çekicidir.

**Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisi
tamlama değildir?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

16. Aşk, insanın en sıra dışı duygularından biridir.
Müthiş bir duygu ama bunu sadece olumlu anlam-
da almak yanlış, olumsuzluk anlamında da müthiş
bir duygudur.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Üstünlük belirteci
- B) Sayı sıfatı
- C) Ek eylemin geniş zamanı
- D) İşaret zamiri
- E) İsim-fiil

17. (I) Türkiye'nin en büyük dağı olan Ağrı Dağı jeolo-
jik konumu ve Nuh'un gizemli gemisinden dolayı
efsanevi özelliği olan bir dağdır. (II) Kutsal kitap-
larda da adı geçen Ağrı Dağı'nın farklı dillerde bir-
çok ismi vardır. (III) Ararat ismi bunların arasında
dikkat çekenlerdendir. (IV) 5165 metre yüksekliğe
sahip Ağrı Dağı, Doğu Anadolu'da Aras Nehri ile
Murat Nehri arasındadır. (V) Ağrı Dağı'na tırman-
mak için en uygun zamanlar Temmuz, Ağustos ve
Eylül aylarıdır.

**Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangi-
sinde yazım yanlışı vardır?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

18. İstanbul içinde gizemli kenti diyebiliriz rahatlıkla.
I
Sadece binlerce yıllık tarihinde değil, bugünkü
II
yaşamında da sırlar ve elbette ipuçları birlikte yer
III
alıyor. Öte yandan İstanbullular da kimi zaman bu
IV
sırları keşfetmeye çıkılmaktadır.
V

**Bu parçada numaralanmış sözlerden hangile-
rinin yazımı yanlıştır?**

- A) I ve II B) II ve IV C) III ve V
D) III ve IV E) I ve V

19. Roman toplumsal yaşama (I) sorunlara (II) siyasete el atarken (III) hayatın nabzını tutmaya soyunur. Bu anlamda roman sadece toplumsal hayatlar anlatmakla kalmaz yeni bir hayat teklifinde de bulunur (IV) Bu teklifi deneme diliyle değil kişiler aracılığıyla ve duygularla, dramatik kurguyla yapmak okur açısından daha caziptir (V) roman bu işleviyle de caziptir.

Bu parçada parantezle () belirtilmiş yerlerden hangisine herhangi bir noktalama işareti getirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

20. İntihalle etkilenme pek çok durumda karıştırılır () Edebiyat dünyasında her etkilenme çoğu kez intihal olarak değerlendirilir. Oysa bir yazarın diğer bir yazarla ruh ve duygu dünyası arasındaki örtüşmüşlükte () özdeşlikte şaşacak bir şey yoktur () her yazar kendini bir başka yazarın dünyasına yakın hissedebilir () etkilenebilir ondan ()

Bu parçada parantezle () belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (.) (,) (;) (.) (...)
B) (:) (,) (;) (,) (.)
C) (;) (,) (,) (,) (.)
D) (.) (,) (;) (,) (.)
E) (:) (,) (;) (,) (...)

21. (I) Bizans medeniyeti siyasi ve idari reformlarına rağmen temelde Roma İmparatorluğu devlet sistemine sahiptir. (II) Başlangıçta Latince, sonraları ise tamamen Grekçenin konuşulduğu ve 4. yüzyıldan itibaren Hristiyanlığı resmi din olarak kabul etmiş bir yapıya ve topluma sahiptir. (III) Büyük toplumlar büyük sanatçıların omuzları üzerinde yükselir. (IV) Bizans sanatı bu topluluğun var olduğu tüm bu coğrafyada şekillenmiştir. (V) Sonuçta bu sanat, Roma kültür ve medeniyetinin geleneklerini, Doğu Akdeniz kültürleriyle bütünleştirerek yapılandıran, ana kaynağı Anadolu olan bir sanat hareketidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

22. (I) Bilindiği gibi sinema, çok boyutlu bir olgudur. (II) Bir kitle iletişim aracı, bir eğlence aracı olmasının yanı sıra bir ticari unsurdur; aynı zamanda bir endüstri koludur. (III) Teknoloji kullanmayı ve bir ekip olarak çalışmayı zorunlu kılar. (IV) Yönetmen ve yapımcının anlayışı doğrultusunda diğer tüm ekip elemanlarının da katkısıyla sıradan bir seyirlikten, derinliği olan sanatsal bir ürün çıkabilir ortaya. (V) Kemal Sunal, yönetmeninin yaklaşımı ne olursa olsun kendine düşen oyunculuk payını en üst düzeyde kullanan bir oyuncudur. (VI) Senaryoda canlandırması istenilen karakteri en doğru biçimde oynamak için gerekli özeni gösterir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

23. Yürüdükçe, her boşluğa daldıkça kâbusu artıyor, boğazını bir karanlık el sık ha sık ediyordu. Gölgeler uçuşuyordu alaca karanlıkta. Gölgeler gittikçe büyüüp hışımlanarak... Bir tek ağaç gördü, küçücük bir havuzun başında. Yarasa doldu alaca karanlık, fırt fırt diye kulağının dibinden uğultularla geçmeye başladılar. Bir şeyler çatırdadı, yer sarılsır gibi oldu. Ayaklarının altından toprak kayıyordu. Kendini tutmasa kayan toprak onu alıp alıp yere vuracaktı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
- B) Örnelemeye başvurulmuştur.
- C) Yinelemelere yer verilmiştir.
- D) Eksiltili cümle bulunmaktadır.
- E) Niteleyici sözcükler kullanılmıştır.

24. Eğer şiir olmasaydı, zaman ebedi var olabilecek miydi? Şiir geleceğin şifreleri ile doludur. Zaman şiirde uyur. ----. Uyanış gerçekleşince ateş olan şiir, önüne çıkan her şeyi yakıp yandırır. Bütün bu olanlardan geriye sadece saf şiir kalır. O da bir yönüyle ilhama açık olduğu için de gerçeğin sınırlarının zorlandığı bir havaya bürünür. Zaten gerçeğin sınırları zorlanmasaydı ne bugünkü gelişmeler olurdu ne de insanın kendini aşması ve aşkınlığı olurdu.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Sessizlik şiirin doğasında vardır
- B) Kalbinde ritmik hareket olanlar uyumaz
- C) Uyku, bilişsel gelişimin sağlandığı zamandır
- D) Şiirin diliyle uykunun dili arasında farklılık olur
- E) Şiir ilk önce bu uyanışı sağlar

25. Takıntılı olduğum yapıtların başında gelir Mevlana'nın *Mesnevî'si*. Çok kapılı, çok katmanlı bir yapı gibidir. Seneden seneye tekrar tekrar okutur kendini. *Bin Bir Gece Masalları*'nda Şehrazat'ın anlattığı hikâyeleri de defalarca okudum. Daha sayısız kez okurum. Ve *Sandman*... Gotik çizgi romanlara çok düşkünüm. Bilhassa Neil Gaiman'ın elinden çıkanlara. *Sandman* serisinin müdavimiyim. Çizgileri, içeriği, kasveti ve karanlığı... Tekrar tekrar okuyabilirim.

Bu sözler, aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Yazarlık serüveniniz hangi kitaplarla başladı?
- B) Bir yazarı çok okumak, özgünlüğü etkiler mi?
- C) Farklı türde eserlerin ne gibi katkısı olur?
- D) Sizin vazgeçemediğiniz kitaplarınız hangileridir?
- E) Yerli ve yabancı yazarlardan hangileri kalıcı olur?

26. İstanbul'u özlememek ne mümkün. İstanbul gibi bir şehir yok bence. En çok sokaklarını özleyorum çünkü İstanbul sokaklarıyla var olan, sokağa çıkmadan anlaşılamayacak bir şehir. Öyle uzaktan, elinizde fincanınız, bardağınız camın arkasından bakıp hissedemezsiniz. İllaki sokakta olmalısınız. Ben de sokaklarını, sokak yazılarını, kokularını, dokusunu ve tabii bir de insanlarını özleyorum bu şehrin.

Bu parçanın yazarının İstanbul'a yaklaşımıyla ilgili olarak,

- I. Aşk derecesinde bir bağlılığı vardır.
- II. Eserlerinde sıkça yer vermektedir.
- III. Öteki şehirlerden ayrı tutmaktadır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

27. Bölge insanı için geçim kaynağı ve dinlenme yeri olan Karadeniz, maalesef bir yandan da atıkların boşaltıldığı bir bölge olmuştur. Doğrudan veya nehirler yoluyla denize ulaşan arıtılmamış evsel ve endüstriyel atıklar, plansız yerleşme, nüfus artışı Karadeniz'in su kalitesine olumsuz etki yapan nedenlerdendir. Karadeniz'in kapalı bir deniz olması da kirlenme konusunda bir dezavantaj oluşturmaktadır.

Bu parçada Karadeniz'le ilgili olarak asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Petrol atıklarının fazlalığı, kirliliğin en önemli nedenlerinden biridir.
- B) İnsanların sorumsuz ve bilinçsiz davranışları kirlenmesine yol açmıştır.
- C) Kapalı bir deniz olmasından dolayı temizlenmeye elverişli değildir.
- D) Akıntılarının az olması, kirlenmesinde en önemli etkidir.
- E) Balıkların yaşamına elverişli olmadığından dolayı balık ölümleri artmıştır.

28. Belirli biyolojik özelliklerle dünyaya gelen insana toplum, kurumları ve diğer bireyleri aracılığıyla değer sistemlerini ve kuralları öğretir. Sonuçta her bireyin bir yaşam öyküsü oluşur. Kişilik bu üç unsurun bir bileşkesi kabul edilir. Bu süreçteki en önemli adım toplumsallaşma adını verdiğimiz yani bireyin toplumsal uyumunun sağlandığı aşamadır. Birbirinden farklı bireylerin bir araya gelerek bir toplum oluşturabilmeleri bu sürece bağlıdır.

Bu parçaya göre kişiliğin oluşmasındaki en önemli etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bireyin toplumsallaşması
- B) Yardımlaşma duygusunun gelişmesi
- C) Kişilerin kurumlarda çalışması
- D) Ekonomik kaygının ortadan kaldırılması
- E) Herkesin aynı tarz düşüncüyü benimsemesi

29. Böyle bir yaklaşım benim tarzım değil. Asıl olan metindir fakat metnin baştan sona planlanmasına bile karşıyım. Ben bir metni yazarken metni yazıyor olduğumu unutmak isterim. Kendimi de... Başka ifadeyle, yavaş yavaş metnin kendisine dönüştüğümü hissetmek isterim. Yazmak dediğimiz şeyi abartıyor, ona ulvi değerler falan yüklüyor değilim burada. Sadece alıştığım ve vazgeçemediğim bir durumdan söz ediyorum.

Bu sözler, aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Bir yazar, ortaya koyduğu eserin geleceğiyle ne kadar alakadar olmalıdır?
- B) Kendini ve metnini önemli görmeye ilgili ne düşünüyorsunuz?
- C) Kitapların yazım aşamaları yazardan yazara farklılık gösterir mi?
- D) Başka yazarların eserlerinden yeni bir eser ortaya konabilir mi?
- E) Sizin yazma sürecinizde takıntılarınız var mı?

30. Bir eser ortaya koymak, o eserin nasıl anlaşılması ve nasıl okunması konusunda söz sahibi olmayı gerektirmez. Yazarın buna hakkı yoktur. Yazar, kendi penceresinden gördüğü, duyduğu, hissettiği bir olayı romanlaştırabilir. Ama herkes benim gibi düşünsün, demek de okura haksızlık olur. Okurun yazardan farklı düşünme özgürlüğünü kimse yok edemez.

Aşağıdaki yargıların hangisi bu parçada eleştirilen okuma biçimiyle örtüşür?

- A) Hayallerime sınır koymadığım için romancıdan ve yönetmenden daha geniş bir dünyaya sahibim.
- B) Yazılanlara bakıyorum, benim hissettiklerimi başkalarının hissetmediğini düşünüyorum.
- C) Eleştirel okuma biçiminin bana çok şey kattığının farkındayım.
- D) Bir okur olarak benim kendimi yormama gerek yok, yazarı adım adım takip etsem o bana yeter.
- E) Roman kahramanını içselleştirdiğimde yaşadıklarımın hareketle o kahraman farklılaşıyor.

31. Tutarlı bir şekilde kendi kalabilmeyi ilke edinen bir yazardır. Hayatına eklemlediği insanlardan kopmanın zorluğunu bilir. Uykusu kıymık kıymık doğranır. "Kasten kötülük yapan biriyle neyi konuşacaksın ki?" deyip ceketini alıp çıkar, kavga etmeyi sevmez. Çayın kokusunu dahi çok seven, hep döküntü evlerde oturan, on yıl boyunca yazıp on yıl sonunda ilk kez bir yazısından dolayı para almanın tatlı şaşkınlığını yaşayan biridir. Bazen almak istediği kitaplarla evin acil eksikleri arasında kalıp almak istediği kitap satılmasını diye onu rafın arkasına yerleştirir.

Bu parçada söz edilen yazarla ilgili olarak,

- I. Kitaplara tutkuyla bağlanmaktadır.
- II. İnsanlarla kavga etmekten uzak durmaktadır.
- III. Aynı türde kitaplar okumayı tercih etmektedir.

yargılarından hangisi söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

32. *Hanımın Çiftliği* romanı Tanrısal bakış açısı ve anlatıcı ile kurgulanmıştır. Anlatıcı, her şeyi bilen ve gören bir perspektiften kişiler dünyasının zaman ve mekân içindeki görünümünü hem fiziksel hem de ruhsal yönden bütünlüyle aktarır. Böylece entrik kurgunun nedensellik ve birbirini tamamlama ilkeleriyle bütünleşmesini sağlar. Kişiler dünyası, zaman, mekân, olay örgüsü tüm yönleriyle aktarılmış olur. Tanrısal bakış açısıyla kurmaca dünyanın bilicisi olan anlatıcı, kişiler dünyasının bugününü hazırlayan geçmiş yaşantılara da ege-mendir.

Bu parçada söz edilen roman ve anlatıcısıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Hangi bakış açısıyla yazıldığına
- B) Anlatıcının her şeyi bildiğine
- C) Kişilerin fiziksel ve ruhsal açıdan anlatıldığına
- D) Şimdiki zamanın geçmişten bağımsız olmadığına
- E) Merak ögesinin baskın olduğuna

33. Edebiyatın sınırlarını geniş tutarak yazacağım. Öykünün analitik yazıya kaymaya başladığı, beyinle kalbin aynı anda çalıştığı yazılar olacak. Farklı sesleri konuşurmayı seviyorum. Bizdeki baba romancılık geleneğini benimsemiyorum. Romancılık mühendislik değildir. Benimki daha ilkel bir şey. Koklayarak yazıyorum ben. Bir de kadınların dilini takip etmek lazım. Kadınlar bir şekilde bir söylemin kenarından geçerek bir şeyler üretiyorlar. Toplumsal hafıza varsa büyük oranda kadınlara borçluyuz. Kalemin cinsiyeti olur mu, olmaz mı, tartışmasına girmek istemiyorum ama edebiyatta kadınları yok saymak büyük bir yanığı olur.

Bu parçada geçen

- I. Romancılık mühendislik değildir.
- II. Koklayarak yazıyorum.

yargılarından hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bir roman yazarı, belirli kalıplarla değil hissederek ve içselleştirerek eser verir.
- B) Romanın kendine has kuralları vardır ve bu kurallar yok sayılmaz.
- C) Yazarlar ve mühendisler arasında çalışma benzerliği yoktur.
- D) Duyguların ve düşüncelerin bir araya gelmesi romanın niteliğini artırır.
- E) Disiplinli yazarların yazınsal yapıtları da üst seviyede olur.

34. Gazeteci:

(I) ----

Tasarımcı:

– Tasarımlarımızda modern ve biraz da romantik bir tarzımız var. Ürünlerimizde fazla detaya önem veriyoruz. Çarpıcı ve yenilikçi bir algı yaşattığımızı inanıyoruz.

Gazeteci:

(II) ----

Tasarımcı:

– Çağdaş konular, kentsel olgular, bazen göz attığım birtakım dekorasyon kitapları, galeriler, seyahatlerde gittiğim müzelerden ilham alıyorum diyebiliriz.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Şu an için genel kabul görmüş tasarım eğilimi hangisidir?
(II) Değişen koşullar, takı ve tasarım dünyasını ne şekilde etkiledi?
- B) (I) Sizin bizzat kendinizin tasarladığı ne tür objeler var?
(II) Sizi tasarım noktasında etkileyen en önemli obje ne olmuştur?
- C) (I) Tasarımını yaptığınız obje ya da aksesuarlarda nasıl bir tarz benimsiyorsunuz?
(II) Koleksiyonlarınızı hazırlarken nelerden ilham alıyorsunuz?
- D) (I) Müşterilerin talepleri tasarım dünyasının geleceği adına ne kadar önemli?
(II) Modern olan mı yoksa geleneksel olan mı daha çok ilgi uyandırıyor?
- E) (I) Ürünlerinizde detaya çok fazla girmenizin nedeni nedir?
(II) Başka sanatçılardan etkilenmenin olumsuz yanları var mı?

35. - 36. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Bizden sonraki edebiyat gençliği, Sabahattin Ali ve Sait Faik adlı iki hikâyeciyi kazandı. (II) Hiç şüphe yok, bu iki isim yeni Türk hikâyeciliğinin baş sedirinde oturuyor. (III) Sabahattin Ali için düşündüklerimi tastamam yazmak fırsatını henüz bulamadım. (IV) Sait Faik'in yeni çıkan *Sarıç* adlı kitabındaki hikâyeleri bana yaşama sevinci verdiği için sevgiyle kucaklamak istiyorum. (V) *Sarıç* hikâyesi, yazarın tercihiyle bizim kendisi üstündeki hükmümüz arasında ahenk oluşumuna yarayan en tipik eserlerden biri olarak yoklanmaya değer.

35. Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. cümlede en büyük iki hikâyecinin ortaya çıktığı belirtilmiştir.
- B) II. cümlede Türk hikâyeciliğinin zirve döneminin yaşandığına değinilmiştir.
- C) III. cümlede gerçekleştirilememiş bir düşünceden söz edilmiştir.
- D) IV. cümlede yazarın en önemli kitabının *Sarıç* olduğu anlatılmıştır.
- E) V. cümlede *Sarıç* hikâyesinin konusuna yer verilmiştir.

36. Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde neden-sonuç ilişkisi söz konusudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

37. - 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Hayatı anlamlı ve yaşanabilir kılmamanın yolu ona dair bilgiyi okuyabilmek veya yorumlayabilmekten geçer. Bireyin benlik farkındalığını gerçekleştirmesi bu bilgiye ulaşmanın başlangıcıdır. Sanatçılar bu bilgiyi içselleştirebildikleri ölçüde kritiğe tabi tutup topluma veya diğer şahıslara aktarabildikleri sürece var olurlar. Bu aktarım yollarından biri belki en önemlisi şiirdir. Şiir, ortaya çıkışındaki farklı bağlamdan biraz uzak düşünüldüğünde başlıca iki görev üstlenir:

- I. Şiiri var edene veya dinleyene zevk vermek.
- II. Hayat bilgisinin taşıyıcılığının yanı sıra aktarım görevini de ihmal etmemek.

37. Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı vardır?

- A) Okurlar hangi tür şiirleri daha çok sever?
- B) Sanatçının var olması neye bağlıdır?
- C) Şiir için kafiye ve ahenk ne kadar önemlidir?
- D) Bir şiir fantastik duyguları aktarabilir mi?
- E) Yaşamdaki olayların hepsi şiirin konusu olur mu?

38. Bu parçaya göre şiirin iki görevinden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Şairler, şiirlerini yazma sürecinde zevk alırlar.
- B) Şiir, yaşama dair bilgileri taşımaktadır.
- C) Şiir dinlemek, insanı dinlendiren bir eylemdir.
- D) Şiirin, bir duyguyu ve bilgiyi aktarma işlevi vardır.
- E) Romanın anlatamadığını şiir anlatır.

39. - 40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kalp sağlığı için haftada 5 gün en az 30 dakika orta şiddette, kan basıncı ve kolesterolü düşürmek için ise haftada 3 veya 4 gün ortalama 40 dakika daha yoğun fiziksel aktivite yapılması önerilir. Bu aerobik egzersizlerle birlikte sağlıklı bir yaşam için kişilerin haftada 2 gün de kas kuvvetini artırmak için ağırlık antrenmanı yapması gerekmektedir. Her yaşta kolayca gerçekleştirilebilecek en basit, etkili ve olumlu değişimler oluşturan ölçülebilir fiziksel aktivite yürüyüştür. Kalp hastalıklarından kansere, diyabetten astıma her derde deva yürüyüş, orta şiddette bir fiziksel aktivite olarak sayılmaktadır.

39. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

- A) Yürümek kalp sağlığına iyi gelen bir fiziksel aktivitedir.
- B) Her yaşta uygulanabilecek basit ve etkili aktivite yürüyüştür.
- C) Yürüyüş, çeşitli hastalıklara iyi gelen bir aktivitedir.
- D) Sağlığını düşünen her birey, yoğun tempolu fiziksel aktiviteler yapmalıdır.
- E) Kasların gelişimi için ağırlık kaldırma çalışmaları yapılmalıdır.

40. I. Ahmet Amca'nın, hafta içi her gün sabahları parkta yarım saat yürüyüş yaptıktan sonra fırından ekmek alıp eve dönmesi
II. Ayşe Teyze'nin, akşam yemeğini yatmadan dört saat önce yemesi
III. Anaokuluna başlayan Sude'nin beslenme çantasına kuru üzüm konulması

Yukarıda numaralanmış ifadelerden hangileri bu parçada anlatılanlarla ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III